

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

МЕХАНІКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
з навчальної роботи

_____ Олексій ХАРИТОНОВ

« ____ » _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА

для студентів

галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
спеціальність	014.04 Середня освіта (Математика)
освітній рівень	перший (бакалавр)
освітня програма	«Математика»
вид дисципліни	вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	5
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: **Гончарук Інна Василівна**, к.е.н., асистент кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник: **Гончарук Інна Василівна**, к.е.н., асистент кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки

_____ Надія ГРАЖЕВСЬКА

Протокол № 12 від «25» червня 2021 року 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету

Протокол № 1 від «31» серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії _____ Марія КНІР

Схвалено науково-методичною комісією механіко-математичного факультету

Протокол від «____» _____ 2021 року № ____

Голова науково-методичної комісії _____ Андрій ОЛІЙНИК

ВСТУП

1. Мета дисципліни – є ознайомлення студентів зі змістом основних економічних категорій, принципів, законів, концепцій, формування економічного мислення, допомога в оволодінні універсальним інструментарієм прийняття раціональних господарських рішень в умовах обмеженості ресурсів та наявності альтернативних варіантів їх використання.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни: Знати ключові аспекти функціонування економіки. Вміти мислити логічно та аналітично, застосовувати на практиці специфічні методи та прийоми пізнання для обґрунтування та оцінки економічних явищ і процесів. Володіти навичками самостійного пошуку, аналізу та систематизації інформації економічного характеру.

3. Анотація навчальної дисципліни: Предметом дослідження курсу є економічні відносини, взаємозв'язки та взаємозалежності між господарюючими суб'єктами, загальні принципи, закони та закономірності економічного розвитку суспільства.

Навчальна дисципліна складається з двох частин:

Змістова частина 1 «Базові засади економічного розвитку суспільства», де вивчаються еволюція економічної науки та її предмету, значення економічних потреб та інтересів для розвитку суспільства, особливості функціонування економічних систем та тенденції розвитку відносин власності, результати суспільного виробництва, еволюція грошей та їх значення для розвитку товарних відносин.

Змістова частина 2 «Вступ до мікро- та макроекономіки», в межах якого розглядаються механізм функціонування ринку, взаємозв'язок між попитом та пропозицією, конкуренція та її вплив на розвиток підприємництва, обіг та кругообіг капіталу, господарські відносини в аграрному секторі, а також специфічні риси функціонування економіки на макрорівні.

4. Завдання (навчальні цілі): сформувані *інтегральну компетентність* – здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти; *загальні компетентності* – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання й розуміння предметної області та професійної діяльності; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел; здатність працювати автономно; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність до адаптації та дії в новій ситуації; *фахові компетентності* - здатність до комунікації з фаховими спільнотами державною (українською) мовою; здатність до формування у учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків; здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів; здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавленості, усвідомленого ставлення до навчання); здатність до

критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду; здатність застосовувати системні знання з математики та методики навчання математиці, історії їх виникнення та розвитку; здатність формувати в учнів критичне мислення, переконання в необхідності обґрунтування гіпотез, розуміння математичного доведення та математичного моделювання; здатність забезпечити умови для набуття учнями досвіду застосування математичних знань та умінь, формування їхнього позитивного ставлення до вивчення систематичних курсів алгебри та геометрії; здатність забезпечувати розвиток прийомів розумової діяльності та просторової уяви учнів, усвідомлюючи й реалізуючи специфічні можливості процесу навчання математики для розвитку логічного та алгоритмічного мислення; здатність проектувати й організовувати сучасне освітнє середовище для навчання, виховання та розвитку учнів засобами математики на уроках і в позаурочний час; здатність організовувати процес навчання математики на засадах педагогіки партнерства та дитиноцентризму.

5. Результати навчання за дисципліною:

<i>Результат навчання</i> (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		<i>Методи викладання і навчання</i>	<i>Методи оцінювання</i>	<i>Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни</i>
Код	Результат навчання			
1.1	Знати основні економічні концепції, моделі та їх сучасне трактування та практичне застосування.	лекція, семінарське заняття; самостійна робота	участь у дискусії на семінарських заняттях; бліц-опитування; виконання аналітично-розрахункових завдань; модульна контрольна робота	14
1.2	Знати основні принципи економічного аналізу мікро- та макроекономічних процесів, тенденцій.	лекція; семінарське заняття; самостійна робота	участь у дискусії на семінарських заняттях; виконання аналітично-розрахункових завдань	13
2.1	Вміти використовувати принципи економіко-математичного моделювання для пояснення економічного вибору економічних суб'єктів, особливостей функціонування економічної системи в цілому та окремих її елементів.	лекція, семінарське заняття; самостійна робота	участь у дискусії на семінарських заняттях; бліц-опитування; виконання аналітично-розрахункових завдань; модульна контрольна робота	9
2.2	Вміти шукати, збирати, систематизувати, інтерпретувати статистичні дані та економічну інформацію для вирішення основних суперечностей економічної теорії.	лекція, семінарське заняття; самостійна робота	участь у дискусії на семінарських заняттях; бліц-опитування; модульна контрольна робота	9
3.1	Здатність логічно формулювати,	лекція,	участь у дискусії на	7

	висловлювати та аргументовано відстоювати власне бачення розглянутих економічних проблем.	семінарське заняття; самостійна робота	семінарських заняттях	
3.2	Здатність вести дискусію, відстоювати власні погляди, використовувати професійну аргументацію.	лекція, семінарське заняття; самостійна робота	участь у дискусії на семінарських заняттях; бліц-опитування	7
4.1	Вирішення конкретних прикладних задач в сфері управління економічними об'єктами на основі теоретичних положень економічної теорії.	лекція, семінарське заняття; самостійна робота	участь у дискусії на семінарських заняттях; бліц-опитування; виконання аналітично-розрахункових завдань; підсумкова контрольна робота	5

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1
Програмні результати навчання							
РН-4. Використовувати усно і письмово професійну українську мову.	+				+		
РН-5. Знати закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків.						+	
РН-7. Знати та розуміти особливості навчання різноманітних груп учнів, застосовувати диференціацію навчання, організувати освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.					+		
РН-10. Добирати і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснювати самоаналіз ефективності уроків.		+	+	+			
РН-12. Володіти формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміє відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини		+		+			+
РН-13. Проєктувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, ефективно працювати автономно та в команді, організувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.						+	+
РН-14. Цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу і співробітництва.					+	+	

PH-15. Усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.										+	+
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання студентів: (макс. 100 балів / мінім. 60 балів)

1. Усне опитування, дискусія (PH 1.1; 2.1; 3.1, 3.2) – 20 балів / 12 балів;
2. Тестування (PH 1.1-1.3; 2.1-2.2; 3.1-3.2) – 10 балів / 6 балів;
3. Модульна контрольна робота (2 МКР, по 10 балів макс. кожна) (PH 1.2; 2.2) – 20 балів / 12 балів;
4. Індивідуальне творче завдання (проект) (PH 1.1; 2.1, 3.2; 4.1) – 10 балів / 6 бал.
5. Підсумкова контрольна робота (PH 1; 2.1; 4) – 40 балів / 6 балів.

- **підсумкове оцінювання у формі контрольної роботи:** Підсумковий контроль здійснюється у формі письмової контрольної роботи, яка оцінюється максимум у 40 балів та проводиться на одному з останніх семінарських занять з дисципліни. Підсумкова оцінка з дисципліни студенту виставляється за результатами роботи протягом семестру як сума балів, отриманих впродовж навчального семестру, включаючи бали, отримані за виконання самостійної роботи та підсумкової контрольної роботи.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру.

	Семестрова кількість балів	Підсумкова контрольна робота	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	<i>36</i>	<i>24</i>	<i>60</i>
Максимум	60	40	100

7.2. Організація оцінювання:

Семестрове оцінювання таких видів робіт, як: дискусії, опитування, розв'язування задач, тестування, контрольні роботи здійснюються під час занять, які відбуваються за розкладом.

Самостійна робота студента полягає в систематичному опрацюванні нормативно – законодавчих актів та звітів про оцінку суб'єктів господарювання. Засвоений матеріал підлягає перевірці на кожному семінарському занятті у формі усного опитування. Крім того, результати самостійного опрацювання матеріалу перевіряються у вигляді коротких письмових робіт двічі (протягом модульних тижнів), кожна з яких оцінюється максимум у 5 балів.

Відпрацювання пропущених занять здійснюється шляхом виконання студентом додаткових розрахункових завдань з дисципліни.

* У випадку виникнення додаткових питань та складних ситуацій під час навчального процесу, їх вирішення здійснюється з посиланням на засади Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

**8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		лекції	семінари	С/Р
Змістовна частина 1: «Базові засади економічного розвитку суспільства»				
1	Тема 1. Предмет і метод економічної науки	2	-	4
2	Тема 2. Економічні потреби та інтереси	2	2	2
3	Тема 3. Матеріальні основи розвитку цивілізації. Власність в системі економічних відносин	-		4
4	Тема 4. Суспільне виробництво та його результати	2	-	3
5	Тема 5. Сутність та еволюція грошей і грошового обігу	2	2	2
6	Тема 6. Ринкова економіка: сутність, структура, інфраструктура	2		3
7	Тема 7. Глобалізація економіки та загальноцивілізаційні проблеми людства	-	-	4
	Модульна контрольна робота 1 (модульна контрольна робота проводиться викладачем на лекційному занятті в обсязі 1 год. (півпару))	1		
Змістовна частина 2: «Вступ до мікро- та макроекономіки»				
8	Тема 8. Попит, пропозиція та ринкова рівновага	2	2	3
9	Тема 9. Конкуренція та ринкові структури	2		2
10	Тема 10. Підприємництво та підприємство в системі ринкових відносин	2	-	4
11	Тема 11. Витрати виробництва та прибуток фірм	2	2	2
12	Тема 12. Доходи, їх джерела та розподіл	2	-	2
13	Тема 13. Економічне зростання. Цикли та макроекономічна нестабільність	2	-	4
14	Тема 14. Національне виробництво та відтворення	2	-	3
15	Тема 15. Фінансова та кредитна системи	2	2	2
16	Тема 16. Урядове регулювання національної економіки	-		2
17	Тема 17. Світовий ринок	-	-	4
	Модульна контрольна робота 2 (модульна контрольна робота проводиться викладачем на лекційному занятті в обсязі 1 год. (півпару))	1		
	ВСЬОГО	28	10	50

Загальний обсяг – **90 год.**, в тому числі:

Лекцій – **28 год.**

Консультації – **2 год.**

Семінари – **10 год.**

Самостійна робота – **50 год.**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Kishtainy N. The Economics Book: Big Ideas Simply Explained. DK, 2018. 352 p.
2. Nicholson W., Snyder Ch. Intermediate Microeconomics and Its Application. Cengage Learning, 2021. 658 p.
3. Базилевич В. Ринкова економіка: основні поняття і категорії. К.: Знання, 2008. 263 с.

4. Базилевич В., Базилевич К. Макроекономіка: підручник. К.: Знання, 2008. (Класичний університетський підручник). 703 с.
5. Базилевич В., Базилевич К., Баластрик Л. Макроекономіка. Практикум: навч. посіб. К.: Знання, 2010. 550 с.
6. Економічна теорія: навч.-метод. комплекс для студ. спеціальності «Економічна теорія». К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. 79 с.
7. Економічна теорія: Політекономія: підручник. 9-ме вид., переробл. і доповн. К., Знання, 2014. 702 с.
8. Економічна теорія: Політекономія: практикум: навч. посіб. К.: Знання, 2010. 494 с.
9. Історія економічних учень: підручник у 2 ч. К.: Знання-Прес, 2006. 575 с.
10. Мікроекономіка. Практикум: навч. посібник, за ред. В. Д. Базилевича. К.: Знання, 2012. 491 с.
11. Мікроекономіка: підручник, за ред. В. Д. Базилевича]. К.: Знання, 2007. (Класичний університетський підручник). 679 с.

Додаткова:

1. Ahiakpor J. Macroeconomics Without The Errors Of Keynes: The Quantity Theory Of Money, Saving, And Policy (Routledge Studies In The History Of Economics). 2019. 244 p.
2. Dreyfuss R., Pila J. The Oxford handbook of intellectual property law. Oxford: Oxford University Press, 2018. 1072 p.
3. Базилевич В. Д. Парадигмальні зрушення в економічній теорії ХХІ ст. Вища школа, 2018. №3. с. 71-90.
4. Базилевич В. Филюк Г. Природні монополії: [монографія]. К.: Видавництво «Знання», 2006. 367 с.
5. Бодров В. Трансформація економічних систем: концепції, моделі, механізми регулювання та управління: [навч. посіб.]. К.: Вид-во УАДУ, 2002. 104 с.
6. Гайдай Т. Парадигма інституціоналізму: методологічний контекст: [монографія]. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 296 с.
7. Гальчинський А. Криза і цикли світового розвитку. К.: «АДЕФ-Україна», 2009. 392 с.
8. Гражевська Н. Економічні системи епохи глобальних змін. К.: Знання, 2008. 431 с.
9. Ігнатюк А. Галузеві ринки: теорія, практика, напрями регулювання: [монографія]. К.: ННЦ ІАЕ, 2010. 465 с.
10. Камінська Т. Основи економічної теорії: підручник (I-IV р.а.). К.: Медицина, 2018. 232 с.
11. Мазур І. Детінізація економіки України: теорія та практика: [монографія]. К.: ВПЦ «Київський університет», 2006. 329 с.
12. Маслов А. Інформаційна економіка: становлення, структура та теоретичне осмислення: [монографія]. К. : Аграр Медіа Груп, 2012. 432 с.
13. Ходжаян А. Конкурентоспроможність національної економіки: сутність, методи оцінювання, сучасний стан: монографія. Черкаси: Вертикаль, 2010. 431 с.

Інтернет-джерела

1. The Nobel Prizes. Режим доступу: http://www.nobelprize.org/nobel_prizes/economic-sciences/laureates/
2. Антимонопольний комітет України. Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua>
3. Міністерство фінансів України. Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
4. Основні показники діяльності банків України та макроекономічна статистика. Національний банк України. Режим доступу: <http://bank.gov.ua>
5. Показники діяльності банків. Асоціація українських банків. Режим доступу: <http://aub.org.ua>
6. Державна служба статистики України. Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>